

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către Sudacov Efim xxxxx, împotriva deciziei din 15 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

în cauza penală cu privire la învinuirea lui:

Sudacov Efim xxxxx, născut la xxxxx, originar din or. Florești și domiciliat în or. Chișinău, str. xxxxx, ap. xxxxx, studii superioare, căsătorit, cetățean al Republicii Moldova, activează în funcția de șef - energetician în cadrul Societății pe Acțiuni „Franzeluța”, fără antecedente penale,

pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) din Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 9 octombrie 2013 – 22 decembrie 2014.
2. Instanța de apel: 26 mai 2015 – 22 octombrie 2015,
9 ianuarie 2017 – 11 mai 2017,
30 iulie 2018 – 17 octombrie 2018.
3. Instanța de recurs 9 august 2016 – 22 noiembrie 2016,
19 martie 2018 – 19 iunie 2018,
20 august 2019 – 20 noiembrie 2019.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința din 22 decembrie 2014 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, Sudacov Efim a fost condamnat în baza art. 360 alin. (1) din Codul penal, la un an închisoare. În temeiul art. 90 din Codul penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de un an.
2. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că inculpatul Sudacov Efim, activând în calitate de conducător al C.C.L. nr. 304, a refuzat să transmită noului

- administrator al cooperativei ștampila C.C.L. nr. 304, precum și actele privind activitatea cooperativei, invocând că nu este de acord cu decizia din 10 iunie 2009 a Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, ceea ce constituie motive josnice. Or, potrivit art. 16 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, decizia instanței de recurs este obligatorie pentru autoritățile publice și persoanele fizice și se execută cu strictețe.
3. Astfel, la 2 martie 2011, Camera Înregistrării de Stat a înregistrat C.C.L. nr. 304 cu sediul în mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 20/4, cod fiscal xxxxx, conform fișei de înregistrare. Conducătorul acestei cooperative a fost desemnat Sudacov Efim.
 4. La 15 iunie 2009, în baza deciziei din 10 iunie 2009 a Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, Camera Înregistrării de Stat (C.Î.S.) a efectuat modificări în dosarul juridic al cooperativei menționate, fiind numit un nou administrator al C.C.L. nr. 304, Bețișor Al. Ulterior, la 13 ianuarie 2010, administrator al cooperativei vizate a devenit Țiganenco A. Astfel, potrivit art. 31 din Regulamentul cu privire la activitatea în domeniul confecționării ștampilelor, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 294 din 17 martie 1998, responsabilitatea și controlul privind respectarea regimului de păstrare a ștampilelor se atribuie conducătorului organizației, iar la substituire, noului conducător, ștampila se transmite prin act, persoanei recent desemnate. Totuși, începând cu 15 iunie 2009 și până în prezent, inculpatul, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și dorind survenirea acestor urmări, a refuzat să transmită noului administrator al cooperativei ștampila C.C.L. nr. 304, precum și actele privind activitatea cooperativei. În susținerea poziției sale, el a invocat că nu este de acord cu decizia din 10 iunie 2009 a Curții Supreme de Justiție, ceea ce contravine art. 16 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.
 5. Instanța de judecată a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina, comunicând că a pierdut ștampila. În acest sens, el a publicat informația precum că ștampila a fost pierdută în ediția Monitorului Oficial din 26 iunie 2009. Avizul în Monitorul Oficial cu privire la faptul că ștampila a fost pierdută, a fost depus de către cooperativă, el l-a ținut în mână și acesta se păstrează în arhiva C.Î.S. Mai mult, inculpatul a sugerat că la Camera Înregistrării de Stat se află copia procesului - verbal autentificată cu ștampila C.C.L. nr. 304, din care reiese că C.C.L. nr. 304 nu activa fără ștampilă. Bețișor D., știind că ștampila a fost pierdută și este depus aviz, a perfectat altă ștampilă. Din anul 2001, vechea ștampilă nu figurează în niciun document și nici nu i s-a înaintat învinuirea că se folosea de ea. Ștampila o purta permanent în geantă. De multe ori automobilul său era descuiat de persoane străine și probabil aceasta a dispărut din automobil.
 6. Instanța de judecată a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 360 alin. (1) din Codul penal, ca tănuirea ștampilei, aparținând întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate sau forma juridică de organizare, dacă această faptă a fost săvârșită din alte motive josnice. Totodată, instanța de fond a reținut că probele administrate dovedesc existența dorinței inculpatului în survenirea unor consecințe nefaste în activitatea C.C.L. nr. 304, precum și

- admiterea survenirii acestor consecințe în rezultatul tăinuirii ștampilei.
7. Împotriva sentinței, avocatul Curmeli V. în numele inculpatului Sudacov Efim a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare.
 8. În motivarea apelului declarat, autorul acestuia a invocat că, la caz, nu este componentă de infracțiune, deoarece inculpatul a pierdut ștampila cooperativei din anul 2009. La 15 iunie 2009, C.C.L. nr. 304 a înregistrat noul președinte, pe Bețișor A., iar la sfârșitul lunii iunie 2009, cooperativa deținea o altă ștampilă. Astfel, nu a fost provocată nici o daună C.C.L. nr. 304, din motivul lipsei temporare a ștampilei. De altfel, pierderea ștampilei a fost confirmată în cadrul ședinței de judecată de martorii Osoianu, Țîganenco, Bețișor și de inculpat personal, acestea servind ca probe de nevinovăție a inculpatului.
 9. O altă critică adusă se referă la faptul că instanța de fond nu a luat în considerare că, la momentul intentării dosarului penal, la 30 iunie 2011, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a pronunțat o hotărâre pe dosarul civil la acțiunea înaintată de către membrii cooperativei Suetnova, Slughina, Osoianu și Sudacov către CCL - 304, privind recunoașterea ilegală a procesului verbal al adunării cooperative din 3 noiembrie 2008 și 23 septembrie 2009 (privind invalidarea alegerii președinților CCL - 304). În acest caz, acțiunea a fost admisă, iar procesul-verbal și hotărârea cu privire la alegerea președinților C.C.L. nr. 304 Bețișor A. și Țîganenco A. au fost recunoscute nevalide. Astfel, membrii cooperativei l-au obligat pe inculpat să nu transmită nimic conducerii C.C.L. nr. 304, până la emiterea unei hotărâri definitive pe caz. În mod corespunzător, prezentul dosar nu putea fi intentat.
 10. Prin decizia din 22 octombrie 2015 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Sudacov Efim, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) din Codul penal, a fost liberat de pedeapsă pe motivul intervenirii termenului de prescripție.
 11. În argumentarea punctului de vedere, instanța de apel a reținut că instanța de fond a acceptat corect situația faptică a infracțiunii imputate inculpatului, recunoscându-l culpabil de comiterea infracțiunii de tăinuire a ștampilei, dând și o încadrare juridică corectă acțiunilor acestuia în baza art. 360 alin. (1) din Codul penal. Totodată, cerința privind achitarea inculpatului pe motiv că fapta nu a fost comisă de el, este una neîntemeiată, vinovăția acestuia fiind dovedită cu certitudine prin probele administrate și analizate în cadrul procesului penal și cercetate în cadrul ședinței instanței de fond. Așadar, instanța de fond, în mod just, a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească fiind efectuată cu respectarea dispozițiilor procesual - penale privind administrarea probelor și corect i-a aplicat pedeapsa. Însă, inculpatul urmează a fi liberat de răspunderea penală în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, deoarece există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspunderea penală. În context, instanța de apel a constatat că termenul de prescripție de tragere la răspundere penală a expirat.
 12. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul Sudacov Efim a declarat

recurs ordinar, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) din Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

13. În motivarea recursului declarat, autorul acestuia a menționat că în acțiunile lui Sudacov Efim lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) din Codul penal. Or, acesta prevede că el trebuia să acționeze cu intenție directă la ascunderea ștampilei, circumstanțe care nu au fost demonstrate în ședința de judecată, astfel, lipsind latura subiectivă a infracțiunii. În speță, lipsește faptul comiterii infracțiunii, deoarece însuși obiectul infracțiunii lipsea în urma pierderii încă din anul 2009. Or, instanței de judecată i-au fost prezentate probe în acest sens, inclusiv declarațiile martorilor Osoianu, Țiganenco, Bețișor și Trofimov. În esență, la sfârșitul lunii iunie 2009, C.C.L. nr. 304 avea altă ștampilă, nefiind adus nici un prejudiciu în urma lipsei temporare a ștampilei.
14. Prin decizia din 22 noiembrie 2016 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, recursul declarat a fost admis, decizia instanței de apel casată integral, iar cauza penală a fost trimisă la rejudecare de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.
15. În motivarea deciziei adoptate, instanța de recurs a menționat că, în pofida prescripțiilor art. 325 alin. (1), 101 alin. (1), (4), 384 alin. (3), 394 alin. (1) pct. 1) și 2), 397 din Codul de procedură penală, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond a constatat absolut divergent că abia la 2 martie 2011, C.Î.S. a înregistrat C.C.L. nr. 304, fiind desemnat ca președinte Sudacov E., care, însă, începând cu 15 iunie 2009, adică până a exista CCL nr. 304 și până a deveni președintele acesteia, a refuzat să transmită noului administrator al cooperativei ștampila. Așadar, instanța de judecată a depășit limitele învinuirii formulate inculpatului constatând „intenția inculpatului și dorința în survenirea unor consecințe nefaste în activitatea C.C.L. nr. 304, precum și admiterea survenirii acestor consecințe în rezultatul tănuirii ștampilei”. Or, asemenea acuzații nu i-au fost imputate prin rechizitoriu.
16. În același context, instanța de recurs a observat că instanțele ierarhic inferioare nu au apreciat fiecare probă separat și în coroborare, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, și nu au indicat de ce au respins probele și versiunile apărării, inclusiv argumentul că invocarea dezacordului cu decizia din 10 iunie 2009 a Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție nu constituie în sine un motiv josnic.
17. Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prescrise de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția. Adicional, instanța de recurs a conchis că instanța de apel nu a respectat prescripțiile art. 414 alin. (1) și (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 din Codul de procedură penală, deoarece, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, a descriptivului și dispozitivului deciziei contestate, în descriptivul deciziei a indicat inițial corect că urmează a casa sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, or, sentința este cu adevărat neîntemeiată, însă ulterior nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru

examinarea cauzelor în primă instanță. Mai mult, în dispozitiv a inserat o soluție divergentă, deoarece mai întâi a casat total sentința, apoi a menținut o parte din sentința deja inexistentă, menționând că „Sudacov E., recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) Cod penal ”(...).

18. Pe lângă aceasta, instanța de recurs a subliniat că nu este clar ce fel de hotărâre a pronunțat - de condamnare sau de încetare a procesului penal. Or, în descriptiv, instanța de apel a făcut trimitere la o normă ce reglementează încetarea procesului penal - art. 391 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspunderea penală, iar în dispozitiv a dispus liberarea de pedeapsă pe motivul intervenirii termenului de prescripție, adică o soluție proprie hotărârii de condamnare, potrivit art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală. Prin urmare, instanța de apel a constatat în descriptiv mai întâi că „(...) prima instanță corect a acceptat situația faptică a infracțiunii imputate inculpatului, recunoscându-l culpabil de infracțiunea de tăinuire a ștampilei, dând și o încadrare juridică corectă a acțiunilor acestuia în baza art. 360 alin. (1) Cod penal”, apoi s-a contrazis menționând că „achitarea lui Sudacov Efim, pe motiv că fapta nu a fost comisă de el, este neîntemeiată”, ca în final să concluzioneze că totuși urmează: „a casa sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță”.
19. La fel, ca și prima instanță, nu a apreciat fiecare probă separat și în coroborare, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, și nu a indicat de ce a respins probele și versiunile apărării, inclusiv argumentul că invocarea dezacordului cu decizia din 10 iunie 2009 a Curții Supreme de Justiție, nu constituie în sine un motiv josnic.
20. Prin decizia din 11 mai 2017 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Sudacov Efim a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) din Codul penal, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.
21. Instanța de apel a considerat că instanța de fond, la pronunțarea sentinței, a apreciat eronat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 din Codul de procedură penală și, în așa mod, a ajuns la concluzia greșită de a-l recunoaște vinovat pe Sudacov Efim de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) din Codul penal. Or, acțiunile inculpatului n-au fost îndreptate spre comiterea tăinuirii ștampilei ce aparținea C.C.L. nr. 304, lipsind motivele josnice. Aceste concluzii se confirmă prin întreaga sistemă de probe analizată și apreciată de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.
22. În mod consecvent, instanța de apel a indicat că, din materialele cauzei, prin probele analizate s-a stabilit cu certitudine că ștampila cooperativei a fost pierdută de inculpat, încă în anul 2009. Despre acest fapt C.C.L. nr. 304 le-a comunicat locatarilor și membrilor cooperativei la adunarea din anul 2009. Anume din acest considerent, la 26 iunie 2009, noua conducere C.C.L. nr. 304 a depus la C.Î.S. o cerere privind pierderea ștampilei C.C.L. nr. 304.
23. Mai mult, instanța de apel a menționat că noul președinte al cooperativei a fost înregistrat în calitate de președinte al C.C.L. nr. 304 la C.Î.S., la 15 iunie 2009.

La sfârșitul lunii iunie 2009, în cooperativă a fost perfecționată o altă ștampilă. Așadar, instanța de apel a indicat că nu poate fi reținută ca fiind plauzibilă soluția instanței de fond, or, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. În același timp, instanța de apel a conchis că la materialele cauzei lipsesc probe pertinente, concludente, utile și veridice ce ar corobora între ele și ar demonstra că Sudacov Efim, prin vinovăție, acționând cu intenție directă, a tănuit ștampila. De asemenea, lipsesc probe ce ar indica la prezența scopului lui Sudacov Efim de a-și satisface interesele materiale sau alte interese josnice. Or, nu a fost provocată nici o daună C.C.L. nr. 304 din motivul lipsei temporare a ștampilei.

24. Generalizând cele menționate supra, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței de condamnate în privința lui Sudacov Efim, instanța de fond nu a adus probe suficiente și veridice care ar demonstra că acesta ar fi comis infracțiunea prevăzută la art. 360 alin. (1) din Codul penal.
25. Împotriva deciziei instanței de apel, procurorul a formulat recurs ordinar, invocând temeii de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, solicitând casarea totală a acesteia, cu menținerea sentinței fără modificări.
26. În motivarea recursului declarat, autorul acestuia a susținut că instanța de apel urma să dezvăluie concluzia privind achitarea inculpatului, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe, fapt care n-a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale. Totodată, achitându-l pe inculpat, instanța de apel nu a luat în considerare toate probele acușării și nu le-a apreciat la justa lor valoare, fiind respinse probele acușării fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpatului, astfel încălcând prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.
27. O altă critică de ilegalitate se referă la faptul că instanța de apel și-a întemeiat soluția într-un mod determinat pe declarațiile inculpatului, care au fost prezentate în detrimentul examinării obiective ale cauzei. De fapt, acușarea a considerat că vina inculpatului de comiterea infracțiunii imputate s-a confirmat pe deplin și acțiunile lui corect au fost încadrate în baza art. 360 alin. (1) Cod penal. Pe această cale, instanța de apel a admis o eroare de drept, fără a acorda o valoare primară probelor care în opinia acușării demonstrează vinovăția inculpatului.
28. Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, prin decizia din 19 iunie 2018, a decis admiterea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Tăut Dorina, casarea totală a deciziei din 11 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău și rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.
29. În argumentarea raționamentelor sale, Colegiul penal a constatat că instanța de apel a verificat o parte din probele cauzei prin citirea lor în ședința de judecată, pe care doar le-a enumerat în decizie (vol. III, f. d. 154), fără însă a le face o proprie analiză și fără a le da vreo apreciere. La acest capitol, Colegiul a atenționat că nu este suficient ca instanța de judecată să enumere în hotărârea judecătorească probele citite în ședința de judecată, aceasta urmează a le cerceta complet, sub toate aspectele, cu o analiză desfășurată a concluziilor sale, prin

prisma coroborării lor una cu alta, pentru a confirma sau infirma vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate, ceea ce în speță nu a fost făcut. În realitate, instanța de apel s-a expus succint că „(...) prima instanță eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art.101 Cod de procedură penală (...), și în așa mod a ajuns la concluzia greșită de a-l recunoaște vinovat pe Sudacov Efim de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) Cod penal”, fără a da o apreciere detaliată probelor invocate întru stabilirea vinovăției acestuia.

30. În această ordine de idei, instanța de recurs a reținut că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (vol. III, f. d. 149 - 154), rezultă că instanța de apel, contrar prevederilor art. 101, 414 din Codul de procedură penală, a adoptat soluția în cauză și s-a expus superficial asupra argumentelor acuzării în sensul menținerii sentinței în cauză, nu a întreprins toate măsurile de a elucida toate circumstanțele cauzei, fără a evalua și a exclude în totalitate divergențele din probele administrate la faza de urmărire penală și cercetate în prima instanță, verificate în ședința instanței de apel. În consecință, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a adoptat o decizie de casare a sentinței de condamnare a lui Sudacov Efim în baza art. 360 alin. (1) din Codul penal, printr-o motivare superficială. Respectiv, având în vedere că erorile de drept menționate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel în respectiva cauză urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță.
31. La rejudecarea cauzei, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 15 octombrie 2018, a decis admiterea apelului declarat de către avocatul Curmeli Vladimir în interesele lui Sudacov Efim, casarea sentinței din 22 decembrie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) din Codul de procedură penală și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a încetat procesul penal în privința lui Sudacov Efim, intentat în temeiul prevederilor art. 360 alin. (1) din Codul penal, în legătură cu expirarea prescripției tragerii la răspundere penală.
32. În motivarea deciziei, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a constatat că obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art. 360 alin.(1) CP RM îl constituie relațiile sociale cu privire la circulația legală a documentelor, imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor aparținând întreprinderilor, instituțiilor sau organizațiilor, apărute împotriva luării, sustragerii, tăinuirii, degradării sau distrugerii unor asemenea entități. Victimă a infracțiunii este întreprinderea, instituția sau organizația - indiferent de tipul de proprietate sau forma juridică de organizare - căreia îi aparține ștampila tăinuită, care în cazul dat este C.C.L. nr. 304. În speță, prin acțiunile inculpatului Sudacov Efim s-au periclitat în principal relațiile sociale cu privire la circulația legală a ștampilei, aparținând întreprinderii C.C.L. nr. 304.
33. În partea ce ține de latura obiectivă a infracțiunii din speță, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a observat că inculpatul Sudacov Efim, activând în calitate de conducător al C.C.L. nr. 304, a refuzat să transmită noului administrator al cooperativei ștampila C.C.L. nr. 304, precum și actele privind activitatea cooperativei, invocând că nu este de acord cu decizia din 10 iunie

- 2009 a Curții Supreme de Justiție, ceea ce constituie motive josnice. Or, potrivit art. 16 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească este obligatorie pentru autoritățile publice și persoanele fizice, și se execută cu strictețe. De altfel, instanța de apel a respins apărările inculpatului, deoarece vinovăția acestuia a fost demonstrată prin declarațiile martorilor Bețișor Alexandru, Trofimov Serghei și Țiganenco Anatolie. În esență, martorii au confirmat că Sudacov Efim, fiind demis pentru că nu-și îndeplinea conștiincios atribuțiile de serviciu, nu a prezentat ștampila C.C.L. nr. 304 la solicitare.
34. De asemenea, Curtea de Apel Chișinău a respins argumentul inculpatului ce ține de faptul că, la momentul intentării dosarului penal, la 30 iunie 2011, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a pronunțat o hotărâre pe dosarul civil la acțiunea intentată de către membrii cooperativei Suetnova, Slughina, Osoianu și Sudacov către CCL - 304, privind recunoașterea ilegală a procesului verbal al adunării cooperativei din 3 noiembrie 2008 și 23 septembrie 2009 (privind invalidarea alegerii președinților CCL - 304). Or, potrivit procesului-verbal de cercetare a documentelor din 11 ianuarie 2013, a fost examinată decizia din 10 iunie 2009 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a decis admiterea recursurilor lui Bețișor Alexandru, Țiganenco Anatoliei și alții, admiterea cererilor acestora și obligarea C.Î.S. de a înregistra și trece în Registrul de date, informația cu privire la numirea lui Alexandru Bețișor în calitate de Președinte al C.C.L. nr. 304. Mai mult, prin decizia C.Î.S. privind înregistrarea modificărilor din 15 iunie 2009, a fost înregistrat în calitate de administrator al C.C.L. nr. 304 Bețișor Alexandru (f.d 61). Ulterior, prin decizia C.Î.S. privind înregistrarea modificărilor din 13 ianuarie 2010, a fost înregistrat în calitate de administrator al C.C.L. nr. 304 Țiganenco Anatolie. În acest sens, Colegiul penal a constatat că obligația lui Sudacov Efim de a transmite ștampila și documentele necesare a fost demonstrată.
35. Latura subiectivă a infracțiunilor analizate se exprimă prin intenție manifestată prin faptul că inculpatul Sudacov Efim își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile și a dorit în mod conștient survenirea acestora. Mai mult, argumentul inculpatului precum că a pierdut ștampila se combate prin declarațiile martorului Becciev Pavel. Conform acestuia, Sudacov Efim a refuzat să transmită ștampila și documentele directorului nou. Personal a asistat la discuția unde ultimul nu a motivat refuzul și din care considerente s-au adresat la Procuratură. A declarat că motivul netransmiterii ștampilei este lipsa transparenței, deoarece a vrut să ascundă unele momente ce țin de energia electrică. În mod corespunzător, instanța de apel a respins afirmațiile apărătorului referitoare la faptul că în speță nu este prezentă vinovăția.
36. Din aceste considerente, Colegiul penal a remarcat că instanța de fond în mod just a reținut în sarcina inculpatului Sudacov Efim vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, calificând corect acțiunile lui în baza art. 360 alin. (1) din Codul penal.
37. În pofida acestor circumstanțe de fapt și de drept, instanța de apel a observat că, pe parcursul examinării prezentei cauze penale, s-a stabilit că inculpatul Sudacov

- Efim a comis fapta prevăzută de art. 360 alin. (1) Cod penal în anul 2009. Astfel, luând în calcul prevederile art.60 alin.(1) lit. a) din Codul penal, instanța de apel a constatat că a expirat termenul pentru tragere la răspundere penală, ajungând la concluzia liberării de răspundere penală a inculpatului Sudacov Efim.
- 38.La 14 decembrie 2018, Sudacov Efim a declarat recurs ordinar împotriva deciziei din 15 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza temeiului prevăzut la art. 427 din Codul de procedură penală.
- 39.În motivarea ilegalității deciziei, recurentul a invocat dezacordul cu decizia susmenționată în partea constatării vinovăției lui la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) din Codul penal. El a sugerat că fapta incriminată lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) din Codul penal.
- 40.În acest context, recurentul a explicat că, în cadrul cercetării judecătorești, instanțele de judecată nu au constatat că fapta penală a fost săvârșită din interes material sau din alte motive josnice. Pe de altă parte, el a precizat că martorii Bețișor Alexandru, Trofimov Serghei și Țiganenco Anatolie au recunoscut că el i-a informat că a pierdut ștampila din anul 2009. Mai mult, faptul dat a fost demonstrat prin extrasul din „Monitorul Oficial” nr. 106 (3439) din 26 iunie 2009. În aceeași ordine de idei, Sudacov Efim a subliniat că decizia din 10 iunie 2009 a Curții Supreme de Justiție a fost executată integral, atunci când a fost înregistrat noul președinte al C.C.L. nr. 304 la Camera Înregistrării de Stat.
- 41.Potrivit recursului ordinar, recurentul a indicat că înscrisurile anexate la materialele cauzei penale atestă că ștampila nu a fost descoperită de organul de urmărire penală la el acasă și el nu a tănuțit existența ei.
- 42.Prin referința din 20 august 2019, procurorul, șef al Secției reprezentare învinuire în Curtea Supremă de Justiție, Dumitru Graur a punctat că instanța de apel, conform prevederilor art. 436 alin. (2) din Codul de procedură penală, a înlăturat omisiunile reținute de instanța de recurs. Procurorul a opinat asupra inadmisibilității recursului ca vădit neîntemeiat.
- 43.Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, fără prezența participanților la proces, în camera de consiliu, în baza materialelor din dosar și în acord cu procedura specificată la articolul 432 din Codul de procedură penală, Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs dedusă judecării este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.
- 44.În conformitate cu articolul 432 alin. (2) din Codul de procedură penală, un complet format din 3 judecători, prin decizie, motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că: (4) recursul este vădit neîntemeiat.
- 45.Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, condițiile de admisibilitate a unei căi de atac pot fi aplicate dacă nu reduc substanța dreptului de acces la un tribunal, și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea Sultan vs Republica Moldova, 5 iunie 2018, parag. 24; Graciova vs Republica Moldova, 24 ianuarie 2019, parag. 23 – 24).

- 46.În speță, în conformitate cu articolul 431 alin. (2) și 432 din Codul de procedură penală, completul de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită și dacă aceasta a fost declarată în termen. Mai mult, completul de judecată a analizat jurisprudența în problemele de drept aplicabile la soluționarea hotărârii atacate, inclusiv dacă recursul îndeplinește cerințele de formă și de conținut pentru depunerea lui și dacă temeiurile invocate se încadrează în prevederile legii.
- 47.Obiectul prezentei cereri îl constituie decizia din 15 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 420 alin. (1) din Codul de procedură penală. Materialele cauzei dovedesc faptul că Sudacov Efim a semnat personal cererea de recurs ordinar (vol. IV, f. d. 83). Astfel, recursul este formulat de către subiectul căruia i s-a conferit dreptul dat, în baza art. 401 și 421 alin. (1), pct. 2) din Codul de procedură penală.
- 48.În conformitate cu articolul 422 din Codul de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Această limită temporală este esențială pentru a asigura buna administrare a justiției și, în special, principiul securității juridice (a se vedea Marc Brauer, ibidem, parag. 35; Tence vs Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31).
- 49.În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.
- 50.La 15 octombrie 2018, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei și a anunțat că decizia motivată va fi pronunțată public la 14 noiembrie 2018, ora 14:00 (vol. IV, f. d. 16). Cu toate acestea, instanța de apel a amânat pronunțarea deciziei integral pentru 21 noiembrie 2018, ora 14:00 (vol. IV, f. d. 17). Astfel, potrivit recipisei, se atestă că inculpatul Sudacov Efim nu a fost prezent la pronunțarea deciziei respective (vol. IV, f. d. 36). La 29 noiembrie 2018, actul judecătoresc a fost expediat în adresa de domiciliu al acestuia (vol. IV; f. d. 37). În orice caz, dosarul nu conține date concrete cu privire la recepționarea deciziei din speță. Totuși, completul de judecată reține că recursul a fost înregistrat la grefa Curții Supreme de Justiție la 14 decembrie 2018.
- 51.Prin urmare, completul de judecată constată că cererea de recurs a fost depusă în cadrul termenului prevăzut de legea procedurală.
- 52.În continuare, instanța de recurs a audiat raportul verbal al judecătorului raportor, cu privire la esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate întrunesc criteriile formale din articolul 427 alin. (1) din Codul de procedură penală. Această procedură a fost posibilă după ce completul a constatat că recurentul a îndeplinit cerințele de formă și de conținut prevăzute în art. 429 și 430 din Codul de procedură penală.
- 53.Articolul 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de

- apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.
54. În cazul de față, problemele abordate de recurent trebuie redactate în așa fel încât să permită instanței de recurs să le subsumeze temeiurilor din alin. (1) al art. 427 din Codul de procedură penală (a se vedea similar *Trevisanato vs Italia*, 16 decembrie 2016, parag. 22 – 23, 36). Scopul acestui articol pre-citat este, atât de a proteja interesul recurentului de a obține, după caz, casarea sau modificarea deciziei atacate, cât și de a păstra rolul Curții Supreme de Justiție de a se ocupa numai de probleme de o importanță semnificativă specificat în articolul 1 alin. (2) și (3) din Legea nr. 789-XIII din 26 martie 1996 (a se vedea *Zubac*, ibidem, parag. 83, 105 – 106).
55. Din raționamentele evocate, limitările impuse de legislator urmăresc un scop legitim, respectând, în același timp, cerințele securității juridice și buneii administrări a justiției (a se vedea *Benjamin Nersesyan vs Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Marc Brauer*, ibidem, parag. 35; *Miessen*, ibidem, parag. 67; *Sturm vs Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36; *Zubac*, ibidem, parag. 98). Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea *Ronald Vermeulen vs Belgia*, 17 iulie 2018, parag. 44).
56. În speță, recurentul a criticat decizia din 15 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 427 din Codul de procedură penală. Totuși, în virtutea principiului *jura novit curia*, completul de admisibilitate are competența de a decide asupra caracterului juridic al motivelor juridice inserate în cererea de recurs, prin examinarea lor, în lumina temeiurilor articolului 427 alin. (1) din Codul de procedură penală.
57. Prin urmare, afirmațiile recurentului, cu privire la neîntrunirea elementelor infracțiunii pentru fapta incriminată, pot fi rezumate la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură penală.
58. În acest context, instanța de recurs notează că, pentru a constata incidența articolului menționat mai sus, recurentul trebuie să demonstreze că fapta imputată lui nu poate fi caracterizată prin elementele infracțiunii, în special, obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Această încălcare procedurală trebuie să fie evidentă și să afecteze grav echitatea procesului.
59. Pornind de la argumentele recurentului, rezumate mai sus în pct. 40 - 42, completul de judecată notează că întinderea obligației autorității judecătorești de a motiva hotărârea poate varia în funcție de circumstanțele specifice, natura și complexitatea cauzei (a se vedea *Ruiz Torija vs Spania*, 9 decembrie 1994, parag. 29). În acest sens, instanța de recurs nu poate pune sub semnul întrebării evaluarea instanțelor ierarhic inferioare, cu excepția cazului în care există dovezi clare ale arbitrării, care nu există în cazul de față. Dimpotrivă, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a examinat foarte atent problema dacă fapta penală

imputată inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 360 alin. (1) din Codul penal.

60. În conturarea acestei idei, completul de judecată constată că instanța de apel a analizat cauza în fapt și în drept și a studiat în ansamblul ei problema vinovăției recurentului Sudacov Efim în cadrul laturii penale. În baza probelor administrate în prealabil în cadrul unei proceduri contradictorii și cu respectarea dreptului la apărare, Curtea de Apel Chișinău a apreciat că recurentul a săvârșit infracțiunea de care era acuzat, constatând prescripția răspunderii penale. De fapt, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a revizuit în totalitate declarațiile martorilor audiați în prezența părților implicate în proces. La sfârșitul acestei proceduri, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a pronunțat o decizie motivată, prin care a decis să admită probele care au fost puse la baza condamnării inculpatului, fiind analizate expres. Curtea de Apel Chișinău a efectuat o examinare precisă a circumstanțelor în care inculpatul a acționat în raporturile cu partea vătămată, mai ales că recurentul și-a accentuat poziția pe latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii imputate.
61. Prin urmare, având în vedere aceste aspecte, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a respins fără echivoc apărările inculpatului, care sunt similare cu cele din recurs, deoarece vinovăția acestuia a fost demonstrată prin declarațiile martorilor Bețișor Alexandru, Trofimov Serghei și Țiganenco Anatolie. În esență, martorii au confirmat că Sudacov Efim nu-și îndeplinea conștiințios atribuțiile de serviciu și nu a prezentat ștampila C.C.L. nr. 304 la solicitare. Mai mult, prin decizia C.Î.S. privind înregistrarea modificărilor din 15 iunie 2009, a fost înregistrat în calitate de administrator al C.C.L. nr. 304 Bețișor Alexandru. În acest context, completul de judecată opinează că instanța de apel a ajuns corect la concluzia de a nu lua în considerare faptul că Sudacov Efim a publicat înștiințarea că a pierdut ștampila cooperativei în „Monitorul Oficial” nr. 106 (3439) din 26 iunie 2009.
62. Pe această cale, instanța de recurs constată că instanța de apel a analizat minuțios elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) din Codul penal.
63. Din această perspectivă, instanța de recurs observă că recurentul nu indică argumentele și/sau probele care nu au fost luate în considerare de Curtea de Apel Chișinău (a se vedea Luncașu vs Moldova, 5 februarie 2019, parag. 33). Astfel, în lumina împrejurărilor din speță, instanța de recurs învederează că nu există niciun element care să indice că instanța de apel nu a examinat elementele decisive ale cauzei (a se vedea deciziile de inadmisibilitate în cauzele Victor Harovschi vs Moldova, 18 noiembrie 2008; Fundația pentru Copii Speranța vs Moldova, 17 octombrie 2017 sau Calancea și alții vs. Moldova, 6 februarie 2018, parag. 34 – 35).
64. În orice caz, completul de judecată observă că inculpatul Sudacov Efim a formulat cererea de recurs după ce a beneficiat de o procedură contradictorie în fața instanțelor ierarhic inferioare. De altfel, acesta nu a reușit să convingă că instanțele de judecată i-au limitat într-o măsură specifică dreptul de a-și argumenta și dovedi poziția în proces sau de a alege modalitățile și mijloacele

- susținerii ei de sine stătător și independent de instanță.
65. Pe baza celor prezentate, completul de judecată notează că recurentul nu a adus suficiente argumente cu privire la încălcările comise de instanța de apel, pe care le-ar fi considerat esențiale și ar putea obliga instanța de recurs să accepte cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze hotărârea judecătorească contestată. Prin urmare, temeiurile invocate nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la articolul 427 alin. (1) punctul (8) din Codul de procedură penală, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi efectiv (a se vedea, inter alia, Petrovic vs Luxemburg, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, Sturm, ibidem, parag. 32). Recurentul a omis totalmente specificarea unor erori de drept concrete.
66. Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței de judecată de a reține existența temeiului prevăzut la articolul 432 alin. (2) punctul (4) din Codul de procedură penală. Raportând obiecțiile formulate în recurs la caracterul special al rolului Curții Supreme de Justiție, normele de drept procedural nu au format un obstacol care să afecteze esența dreptului recurentului de acces la un tribunal (a se vedea Samardžić vs Croatia, 20 iulie 2017, parag. 31).
67. Având în vedere circumstanțele care preced, completul de judecată decide în mod unanim că recursul ordinar declarat de către Sudacov Efim este vădit neîntemeiat și nu poate fi acceptat spre examinare în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.
68. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), pct. (4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului declarat de către Sudacov Efim xxxxx, împotriva deciziei din 15 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui Sudacov Efim xxxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată a fost pronunțată la 20 noiembrie 2019.

Președintele completului,
Judecătorul

Dumitru Mardari

Judecători

Victor Burduh

Maria Ghervas